

FLETORJA ZYRTARE E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Botim i Qendrës së Botimeve Zyrtare

www.legjislacioni.gov.al

Nr. 39

Datë 27 mars 2014

P Ë R M B A J T J A

		Faqe
Vendim i BSH nr. 10, datë 26.2.2014	Për miratimin e rregullores “Për administrimin e rrezikut nga ekspozimet e mëdha të bankave”.....	957
Vendim i BSH nr. 11, datë 26.2.2014	Për miratimin e udhëzimit “Mbi planet e rimëkëmbjes”.....	975
Vendim i BSH nr. 22, datë 27.2.2014	Për disa shtesa dhe ndryshime në rregulloren “Për administrimin e rrezikut të kredisë nga bankat dhe degët e bankave të huaja”....	979

VENDIM
Nr. 10, datë 26.2.2014

**PËR MIRATIMIN E RREGULLORES “PËR
ADMINISTRIMIN E RREZIKUT NGA
EKSPOZIMET E MËDHA TË BANKAVE”**

Në bazë dhe për zbatim të nenit 12, shkronja “a” dhe të nenit 43, shkronja “c” të ligjit nr. 8269, datë 23.12.1997 “Për Bankën e Shqipërisë”, të ndryshuar; nenit 57, pika 2, nenit 58, shkronjat “b” dhe “c”, neneve 60, 62, 63, 64, 65 dhe 131 të ligjit nr. 9662, datë 18.12.2006 “Për bankat në Republikën e Shqipërisë”, me propozimin e Departamentit të Mbikëqyrjes, Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë

VENDOSI:

1. Miratimin e rregullore “Për administrimin e rrezikut nga ekspozimet e mëdha të bankave”, sipas tekstit bashkëlidhur këtij vendimi.

2. Ngarkohen bankat e licencuara nga Banka e Shqipërisë, me zbatimin e këtij vendimi.

3. Ngarkohet Departamenti i Mbikëqyrjes në Bankën e Shqipërisë për ndjekjen e zbatimit të këtij vendimi.

4. Ngarkohet Kabineti i Guvernatorit për publikimin e kësaj rregulloreje në Buletin Zyrtar të Bankës së Shqipërisë dhe në Fletoren Zyrtare të Republikës së Shqipërisë.

5. Me hyrjen në fuqi të këtij vendimi, shfuqizohet vendimi nr. 31, datë 30.4.2008 “Për miratimin e rregullore “Për administrimin e rrezikut nga ekspozimet e mëdha të bankave””, i ndryshuar.

Ky vendim hyn në fuqi në datën 31 dhjetor 2014.

KRYETARI
Ardian Fullani

RREGULLORE
PËR ADMINISTRIMIN E RREZIKUT NGA
EKSPOZIMET E MËDHA TË BANKAVE

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1
Objekti

Objekti i kësaj rregulloreje është përcaktimi i rregullave dhe i kriterëve për llogaritjen, mbikëqyrjen dhe raportimin e ekspozimeve të mëdha të bankës ndaj një personi/klienti ose grupi personash/klientësh të lidhur ndërmjet tyre ose me bankën, për qëllim të administrimit të rrezikut që rrjedh nga ekspozimi i përqendruar ndaj tyre.

Neni 2
Subjektet

Subjekte të kësaj rregulloreje janë bankat e licencuara nga Banka e Shqipërisë, për të ushtruar veprimtari bankare dhe financiare në Republikën e Shqipërisë.

Neni 3
Baza juridike

Kjo rregullore hartohet në bazë dhe për zbatim të:

a) nenit 12, shkronja “a” dhe nenit 43, shkronja “c” të ligjit nr. 8269, datë 23.12.1997 “Për Bankën e Shqipërisë”, të ndryshuar; dhe

b) nenit 57, pika 2 të nenit 58, shkronjat “b” dhe “c”, neneve 60, 62, 63, 64, 65 dhe 131 të ligjit nr. 9662, datë 18.12.2006 “Për bankat në Republikën e Shqipërisë”.

Neni 4
Përkufizime

1. Termat e përdorur në këtë rregullore kanë të njëjtin kuptim me termat e përkufizuar në nenin 4 të ligjit nr. 9662, datë 18.12.2006 “Për bankat në Republikën e Shqipërisë” dhe në rregulloren “Për raportin e mjaftueshmërisë së kapitalit” (këtu e më poshtë për thjeshtësi rregullorja e mjaftueshmërisë së kapitalit).

2. Ekspozime ndaj një skeme janë ekspozimet që klasifikohen, sipas rregullore së mjaftueshmërisë së kapitalit, në klasat e mëposhtme të ekspozimit:

a) ekspozime në pozicione të krijuara nga titullzimi (*securitization*);

b) ekspozime në formën e titujve të sipërmarrjeve të investimeve kolektive;

c) zëra të tjerë.

KREU II
LLOGARITJA E EKSPOZIMEVE TË MËDHA

Neni 5
Ekspozimet

1. Ekspozimi i bankës ndaj një personi, grupi personash të lidhur ose një pale të tretë, llogaritet sipas përcaktimeve të nenit 62 të ligjit “Për bankat në Republikën e Shqipërisë”.

2. Bankat, në rastet kur janë të detyruara të llogarisin kërkesën për kapital për rrezikun e tregut, në përputhje me kreun VII të rregullore së mjaftueshmërisë së kapitalit, përcaktojnë edhe vlerën e ekspozimeve në zërat e librit të tregtueshëm dhe ekspozimin në tërësi, ndaj një personi ose grupi personash të lidhur sipas nenit 165, paragrafi 3 të rregullore për mjaftueshmërinë e kapitalit.

3. Bankat llogarisin ekspozimin në tërësi ndaj një personi ose një grupi personash të lidhur, si shumë e ekspozimeve në librin e bankës dhe në librin e tregtueshëm.

4. Ekspozimi ndaj një grupi personash të lidhur është shuma e ekspozimeve ndaj personave, që përbëjnë grupin e personave të lidhur.

5. Bankat, në përcaktimin e grupit të personave të lidhur, në rastin e ekspozimeve ndaj një skeme, vlerësojnë skemën si një të tërë, ekspozimet bazë ose së bashku (skemën dhe ekspozimet).

6. Bankat, në zbatim të kërkesave të pikës 5 të këtij neni, vlerësojnë natyrën ekonomike dhe rreziqet që mbart struktura e transaksionit, dhe përdorin një nga mënyrat e përcaktuara në aneksin 1, bashkëngjitur kësaj rregulloreje.

7. Bankat, në llogaritjen e vlerës së ekspozimit në librin e bankës, marrin në konsideratë vlerën kontabël për zërat e aktivitetit (vlerën në bilanc pas zbritjes së fondeve rezervë për mbulimin e humbjeve) dhe vlerën e zërave jashtë bilancit, përpara klasifikimit në kategoritë e rrezikut.

8. Bankat, në llogaritjen e vlerës së ekspozimeve që rrjedhin nga instrumente derivative, të përcaktuara në aneksin 4 të rregullores së mjaftueshmërisë së kapitalit, përdorin një nga metodat e përcaktuara në kreun VI të rregullores së mjaftueshmërisë së kapitalit (rreziku i kredisë së kundërpartisë).

9. Bankat, pavarësisht përcaktimeve të mësipërme të këtij neni, nuk konsiderojnë si pjesë të ekspozimit, zërat që përbëjnë elemente zbritëse të kapitalit rregullator të bankës.

10. Bankat, pavarësisht përcaktimeve të mësipërme të këtij neni, nuk përfshijnë në llogaritjen e ekspozimit:

a) ekspozimet (pagesat në proces), në rastin e transaksioneve të këmbimit valutor, që krijohen gjatë aktivitetit normal të shlyerjes, përgjatë dy ditëve pune;

b) ekspozimet (pagesat në proces), në rastin e transaksioneve të shitblerjes së letrave me vlerë, që krijohen gjatë aktivitetit normal të shlyerjes përgjatë pesë ditëve pune të kryerjes së pagesës ose dorëzimit të letrës me vlerë, cilado qoftë më e hershëmja;

c) ekspozimet (pagesat në proces), në rastin e transfertave të parave (përfshirë ekzekutimin e shërbimeve të pagesave, klerimin dhe shlyerjen në monedha të ndryshme dhe banka të ndryshme korrespondente), si dhe ekspozimet që krijohen brenda ditës ndaj institucioneve që ofrojnë këto shërbime.

Neni 7

Ekspozimet e mëdha

1. Ekspozimi i bankës ndaj një personi ose grupi personash të lidhur mes tyre ose me bankën, konsiderohet i madh kur vlera e tij është e barabartë ose më e madhe se 10 për qind e kapitalit rregullator të saj.

2. Bankat llogarisin ekspozimet e mëdha, përpara aplikimit të teknikave të zbutjes së rrezikut të kredisë dhe përjashtimeve apo reduktimeve, të përcaktuara në nenin 9 të kësaj rregulloreje.

KREU III

LLOGARITJA E EKSPOZIMEVE MAKSIMALE

Neni 8

Ekspozimi maksimal i lejueshëm

1. Bankat respektojnë në çdo kohë kufizimet maksimale të lejueshme të ekspozimit të madh, të përcaktuar në nenin 64 të ligjit “Për bankat në Republikën e Shqipërisë” dhe në aktet nënligjore të Bankës së Shqipërisë, si dhe kufizimet në lidhje me dhënien e kredive të përcaktuara sipas nenit 131 të ligjit “Për bankat në Republikën e Shqipërisë”.

2. Bankat llogarisin ekspozimin maksimal të lejueshëm pas aplikimit të teknikave të zbutjes dhe përjashtimeve apo reduktimeve, siç përcaktohet në nenin 9 të kësaj rregulloreje.

3. Këshilli Drejtues i bankës përcakton rregulla të veçanta, në lidhje me dhënien e kredive personave me një marrëdhënie të veçantë me bankën, për monitorimin dhe kontrollin e rrezikut të tyre, në përputhje me nenin 63, pika 3 dhe nenin 65 të ligjit “Për bankat në Republikën e Shqipërisë”.

Neni 9

Përjashtimet dhe reduktimet

1. Bankat, në rastet kur përdorin mbrojtjen e financuar apo të pafinancuar të kredisë, e cila rezulton në përjashtimin, tërësisht ose pjesërisht, të një ekspozimi apo në reduktimin e tij, duhet të plotësojnë kërkesat e njohjes dhe të gjitha kërkesat minimale siç përcaktohet në kreun IV të rregullores së mjaftueshmërisë së kapitalit (përfshirë këtu dhe derivativët e kredisë, por duke përjashtuar *credit linked notes*).

2. Bankat, në llogaritjen e ekspozimeve maksimale të lejueshme, përjashtojnë, tërësisht ose pjesërisht, ekspozimet e mëposhtme:

a) ekspozimet ndaj qeverive qendrore dhe bankave qendrore, të cilave u caktohet një peshë rreziku 0%, në përputhje me rregulloren e mjaftueshmërisë së kapitalit;

b) ekspozimet ndaj organizatave ndërkombëtare dhe bankave shumëpalëshe (multilaterale) të zhvillimit, të cilave u caktohet një peshë rreziku 0%, në përputhje me rregulloren e mjaftueshmërisë së kapitalit;

c) ekspozimet e garantuara shprehimisht nga qeveritë qendrore, bankat qendrore, organizatat ndërkombëtare, bankat shumëpalëshe (multilaterale) të zhvillimit apo njësi të sektorit publik, në kushtet kur ekspozimeve të ofruesit të garancisë, u caktohet një peshë rreziku 0%, në përputhje me rregulloren e mjaftueshmërisë së kapitalit;

d) ekspozimet e tjera, që mund të klasifikohen si ekspozime ndaj njësisive të përcaktuara në shkronjën “c” të këtij paragrafi apo që janë të garantuara nga njësitë e

përcaktuara në shkronjën “c” të këtij paragrafi, kur ekspozimeve ndaj njërive të tilla u caktohet një peshë rreziku 0%, në përputhje me rregulloren e mjaftueshmërisë së kapitalit;

e) ekspozimet ndaj ose të garantuara nga qeveritë rajonale apo autoritetet lokale, të cilave u caktohet një peshë rreziku 0%, në përputhje me rregulloren e mjaftueshmërisë së kapitalit;

f) ekspozimet e tjera, të siguruara me kolateral, në formën e depozitave, të vendosura në bankën që llogarit ekspozimin, ose filialin e saj apo bankën-mëmë të saj, si edhe:

i) *cash*-i i pranuar në rastin e lëshimit të *credit-linked* notes të lëshuara nga banka; dhe

ii) kreditë e dhëna nga banka dhe depozitat me bankën, që janë subjekt i netimit të zërave në bilanc, në përputhje me rregulloren e mjaftueshmërisë së kapitalit;

g) ekspozimet e tjera të siguruara me kolateral, në formën e certifikatave të depozitës, të emetuara dhe të regjistruara nga banka që llogarit ekspozimin, ose filiali i saj apo banka-mëmë e saj;

h) ekspozimet që lindin nga angazhime kredie të patërhequra, që janë të klasifikuara si zëra jashtë bilancit pa rrezik (aneksi 2 i rregullores së mjaftueshmërisë së kapitalit), me kusht që të jetë nënshkruar një marrëveshje apo kontratë, në bazë të së cilës fondet nuk mund të tërhiqen, nëse tërheqja e fondeve do të shkaktonte tejkalim të limiteve, të përcaktuara në nenin 8 të kësaj rregulloreje;

i) ekspozimet ndaj kundërpartive qendrore dhe kontributet e fondeve për mbulimin e humbjeve ndaj kundërpartive qendrore;

j) investimet në obligacione të garantuara sipas kushteve të përcaktuara në rregulloren e mjaftueshmërisë së kapitalit;

k) ekspozime ndaj bursave të njohura;

l) ekspozimet, me jo më shumë se 50% të vlerës së tyre, ndaj qeverive rajonale ose autoriteteve lokale të shteteve anëtare të BE-së, të cilave do t'u caktohet një peshë rreziku prej 20% dhe ekspozime të tjera ndaj apo të garantuara nga qeveritë rajonale apo autoriteteve lokale të shteteve të BE-së, të cilave do t'u caktohet një peshë rreziku prej 20%;

m) ekspozimet, me jo më shumë se 50% të vlerës së tyre, ndaj një kundërpartie, e cila është filiali i saj, banka e saj mëmë apo filial tjetër i bankës së saj mëmë, nëse plotësohen kushtet e mëposhtme:

i) kundërpartia është një bankë, e themeluar në një nga shtetet anëtare të BE-së ose në Republikën e Shqipërisë;

ii) kundërpartia është e përfshirë në të njëjtën mbikëqyrje të konsoliduar si edhe banka; si dhe

iii) ekspozimet ndaj kësaj kundërpartie nuk janë pjesë e kapitalit rregullator të saj (kundërpartisë);

n) ekspozimet, me jo më shumë se 50% të vlerës së tyre, që krijohen nga angazhime kredie të patërhequra dhe detyrime të mundshme, që rrjedhin nga kreditë dokumentare, në të cilat dërgesa ose malli (*commodity*) shërben si kolateral, si dhe transaksione të tjera të vetëlikuidueshme, të klasifikuara si zëra jashtë bilancit, me rrezik të ulët (aneksi 2 i rregullores së mjaftueshmërisë së kapitalit).

3. Bankat, në llogaritjen e ekspozimeve maksimale të lejueshme, mund të përjashtojnë pjesërisht ekspozimet e mëposhtme:

a) Ekspozimet:

i) e siguruara me pasuri të paluajtshme rezidenciale;

ii) në qira financiare ndaj një qiramarrësi, të lidhura me një pasuri të paluajtshme rezidenciale, ekspozime në të cilat banka është qiradhënësi dhe qiramarrësi ka një opsion për të blerë pasurinë, me kusht që ekspozimi i bankës të jetë plotësisht dhe tërësisht i siguruar nga pronësia e tij mbi objektin;

që plotësojnë kushtet për t'u ponderuar me një peshë rreziku 35%, në përputhje me nenin 22 të rregullores së mjaftueshmërisë së kapitalit.

Përjashtimi, në çdo rast, nuk mund të jetë më shumë se 50% e vlerës së pasurisë së paluajtshme rezidenciale (kolaterali që siguron ekspozimin), vlerë e cila duhet të llogaritet të paktën një herë në çdo tre vjet (siç përcaktohet në aneksin 1 të rregullores së mjaftueshmërisë së kapitalit).

b) Ekspozimet:

i) e siguruara me pasuri të paluajtshme tregtare;

ii) në qira financiare ndaj një qiramarrësi, të lidhur me një pasuri tregtare, sipas përcaktimeve të nenit 23 të rregullores së mjaftueshmërisë së kapitalit.

Përjashtimi, në çdo rast, nuk mund të jetë më shumë se 50% e vlerës së pasurisë së paluajtshme tregtare (kolaterali që siguron ekspozimin), vlerë e cila duhet të llogaritet minimalisht një herë në vit (siç përcaktohet në aneksin 1 të rregullores së mjaftueshmërisë së kapitalit).

Neni 10

Ekspozimet e siguruara me garanci ose me kolateral të lëshuar nga një palë e tretë

1. Bankat, në rastet kur ekspozimi ndaj një personi garantohet nga një palë e tretë, mund të trajtojnë / konsiderojnë pjesën e garantuar të ekspozimit si ekspozim ndaj garantuesit, vetëm në rast se, në përputhje me rregulloren e mjaftueshmërisë së kapitalit, ekspozimeve të pasiguruara të garantuesit do t'u caktohej një peshë rreziku e barabartë ose më e vogël sesa pesha e rrezikut që i caktohet një ekspozimi të pasiguar të personit/klientit.

2. Bankat, në llogaritjen e ekspozimit ndaj garantuesit (në rastet kur zbatojnë trajtimin e përcaktuar në paragrafin 1 të këtij neni), konsiderojnë kriteret e mëposhtme:

a) Nëse garancia është shprehur në një monedhë të ndryshme nga ajo e ekspozimit bazë (*underlying exposure*), shuma e ekspozimit të mbuluar llogaritet në përputhje me dispozitat për trajtimin e mospërputhjeve të monedhës në mbrojtjen e pafinancuar të kredisë, siç përcaktohet në kreun IV të rregullores së mjaftueshmërisë së kapitalit;

b) Nëse ekziston një mospërputhje midis maturitetit të ekspozimit dhe maturitetit të garancisë, kjo trajtohet në përputhje me dispozitat për trajtimin e mospërputhjes së maturitetit, siç përcaktohet në kreun IV të rregullores së mjaftueshmërisë së kapitalit; si dhe

c) Nëse mbulimi është i pjesshëm, njohja (*recognition*) realizohet siç përcaktohet në rregulloren e mjaftueshmërisë së kapitalit (kreu IV).

3. Bankat, në rastet kur ekspozimi ndaj një personi sigurohet me një kolateral të njohur, të lëshuar nga një palë e tretë, mund të trajtojnë/konsiderojnë pjesën e siguruar/kolateralizuar të ekspozimit, si ekspozim ndaj emetuesit të kolateralit, vetëm në rast se plotësohen kushtet e mëposhtme:

a) kolaterali i njohur vlerësohet me çmimin e tregut;

b) pjesës së siguruar/kolateralizuar të ekspozimit do t'i caktohet një peshë rreziku, e barabartë apo më e vogël se pesha e rrezikut që do t'i caktohet një ekspozimi të pasiguruar ndaj personit/klientit, në përputhje me rregulloren e mjaftueshmërisë së kapitalit;

c) nuk ka mospërputhje midis maturitetit të ekspozimit bazë dhe maturitetit të kolateralit.

KREU IV

MBIKËQYRJA DHE RAPORTIMI

Neni 11

Kërkesat monitoruese dhe mbikëqyrëse

1. Bankat hartojnë dhe zbatojnë politika dhe procedura për identifikimin, regjistrimin dhe monitorimin e ekspozimeve të mëdha, ndaj një personi ose grupi personash të lidhur, që rrjedhin nga zërat në librin e bankës dhe librin e tregtueshëm.

2. Këshilli drejtues është përgjegjës, në veçanti, për vendimmarrjet në rastet e krijimit dhe ristrukturimit të ekspozimeve ndaj kredimarrësve të mëdhenj.

3. Bankat hartojnë procedura të plota administrimi dhe kontabiliteti, sisteme të përshtatshme informacioni dhe sisteme të përshtatshme të kontrollit të brendshëm, për zbatimin e politikave dhe procedurave të përmendura në paragrafin 1 të këtij neni.

4. Bankat hartojnë sisteme kontrolli të brendshëm për të parandaluar transferimet e përkohshme të ekspozimeve në fjalë, te një person tjetër dhe kryerjen e transaksioneve joreale (fiktive) për të mbyllur ekspozimin dhe krijojnë një ekspozim të ri.

5. Bankat, për qëllime të përcaktimit të rrezikut të mundshëm të përqendrimit, hartojnë politika dhe

procedura për identifikimin, analizimin dhe monitorimin e ekspozimeve, ndaj lëshuesve të mbrojtjes së kredisë dhe ofruesve të mbrojtjes së pafinancuar të kredisë dhe ekspozimeve në formën e obligacioneve të garantuara dhe ekspozimeve ndaj skemave.

6. Bankat kryejnë analizën e rrezikut të ekspozimit ndaj kredimarrësve të mëdhenj në momentin e krijimit të ekspozimit dhe në vazhdimësi, duke u bazuar në pasqyrat financiare të certifikuara/të audituara.

7. Bankat hartojnë plane të rimëkëmbjes dhe të zgjidhjes së kredimarrësve të mëdhenj dhe i rishikojnë ato me një frekuencë jo më të vogël se një herë në vit.

8. Bankat, në rast të ekspozimit të kredimarrësve të mëdhenj në më shumë se një bankë, koordinojnë dhe marrin pjesë në punën për hartimin dhe rishikimin e planeve të përbashkëta të rimëkëmbjes dhe të zgjidhjes për këto ekspozime, edhe në rastet kur ekspozimi i tyre ndaj një kredimarrësi apo grup personash të lidhur nuk përbën kredimarrës të madh ose grup të madh për to.

Neni 12

Kërkesa raportuese

1. Bankat plotësojnë dhe dorëzojnë në fund të çdo 3-mujori (tremujori), në Bankën e Shqipërisë formularët e mëposhtëm, pjesë e aneksit 2, bashkëngjitur kësaj rregulloreje:

a) formularin nr. 1 mbi ekspozimet e mëdha;

b) formularin nr. 2 mbi ekspozimet e mëdha në tërësi;

c) formularin nr. 3 mbi ekspozimet në zërat e librit të bankës;

d) formularin nr. 4 mbi ekspozimet në zërat e librit të tregtueshëm;

e) formularin nr. 5 mbi ekspozimet e bankës ndaj personave me marrëdhënie të veçantë me bankën.

2. Grupi bankar raporton mbi baza të konsoliduara për ekspozimet maksimale të lejueshme dhe marrëdhëniet me personat e lidhur, çdo 6-mujor (gjashtëmujor). Ky raportim kryhet sipas formularëve të përcaktuar në pikën 1 të këtij neni.

3. Banka e Shqipërisë, në çdo rast që e gjykon të arsyeshme, ka të drejtë të kërkojë dhe të urdhërojë ndryshime në përmbajtjen dhe në shpeshësinë e raportimit.

Neni 13

Masa parandaluese dhe ndëshkimore

Banka e Shqipërisë, kur konstaton mosrespektimin, nga bankat, të detyrimeve të kësaj rregulloreje, zbaton masat administrative, mbikëqyrëse, parandaluese dhe ndëshkimore, të parashikuara në nenet 74 deri në 81 dhe në nenin 89 të ligjit "Për bankat në Republikën e Shqipërisë".

ANEKSI 1

TRAJTIMI I EKSPOZIMEVE NDAJ SKEMAVE

1. Bankat trajtojnë ekspozimet ndaj skemave, duke konsideruar/vlerësuar ekspozimin ndaj skemës si një të tërë, ndaj ekspozimit bazë (*underlying exposures*) të një skeme ose së bashku (skemën dhe ekspozimin bazë).

2. Bankat, në rast se një nga ekspozimet individuale të ekspozimeve bazë (*underlying exposures*) të skemës tejkalon 5% dhe kjo përqindje nuk ka ndryshuar konsiderueshëm ndërmjet periudhave raportuese, identifikojnë këto ekspozime bazë individuale dhe i përfshijnë ato në ekspozimin në tërësi ndaj një personi ose grupi personash të lidhur (ekspozimet individuale bazë përfshihen në ekspozimin në tërësi, në raport me përqindjen (peshën) që ato zënë ndaj ekspozimeve të skemës).

3. Bankat, pavarësisht përcaktimeve të paragrafit 2 të këtij aneksi, në rastet kur provojnë që ekspozimi ndaj një skeme individuale nuk tejkalon kufijtë e lejuar të ekspozimit, të përcaktuar në nenin 8 të kësaj rregulloreje, nuk janë të detyruara të identifikojnë ekspozimet bazë individuale.

4. Bankat, në rastet kur struktura e ekspozimeve bazë në një skemë është subjekt ndryshimesh të shpeshta ose kur përqindja që zë një ekspozim bazë (individualisht) në raport me ekspozimet bazë të skemës, nuk tejkalon 5% dhe kur provohet se ekspozimi ndaj një skeme individuale nuk do të rezultonte në tejkallim të kufijve të lejuar të ekspozimit, në bazë të nenit 8 të kësaj rregulloreje, nuk janë të detyruara të identifikojnë ekspozimet bazë individuale.

5. Bankat trajtojnë ekspozimet e paidentifikuara në një skemë dhe që rrjedhimisht nuk janë përfshirë në ekspozimin ndaj një personi ose grupi personash, si ekspozime ndaj një personi “të paidentifikuar”. Ekspozimi i bankave ndaj këtij personi “të paidentifikuar”, nuk duhet të tejkalojë 20% të kapitalit rregullator.

6. Bankat, përjashtimisht përcaktimeve të paragrafit 5 të këtij aneksi, kur mund të provojnë se ekspozimet bazë të një skeme nuk janë të lidhura me ekspozime të tjera të drejtpërdrejta ose jo të drejtpërdrejta të bankës, i përfshijnë ato në ekspozimin në tërësi ndaj një personi të vetëm “të paidentifikuar”, të përcaktuar në paragrafin 5 të këtij aneksi. Në këtë rast, bankat do të konsiderojnë ekspozimin ndaj kësaj skeme si ekspozim ndaj një klienti të veçantë, “të paidentifikuar” (jo klienti kolektiv, por klient i paidentifikuar i krijuar posaçërisht për këtë skemë).

7. Bankat në asnjë rast nuk mund të përdorin (abuzojnë) në zgjedhjen e mënyrës për trajtimin e ekspozimeve, me qëllim që të shmangin respektimin e kufijve për ekspozimin maksimal të lejueshëm, si dhe në çdo rast vërtetojnë se vendimi për të zbatuar një prej trajtimeve të përmendura në paragrafët 2 deri në 6 të këtij aneksi është bërë në bazë të vlerësimit të natyrës ekonomike dhe rreziqeve që mbartin këto ekspozime / transaksione.

8. Bankat, nëse identifikojnë ekspozimet bazë individuale në një skemë, monitorojnë rregullisht dhe minimalisht në baza mujore, strukturën e ekspozimeve të skemës respektive.

_____ (emri i bankës)

RAPORT MBI EKSPOZIMIN E MADH

Data e raportimit: _____

I. Llogaritja e kufijve

Kapitali rregullator¹ në datën e raportimit	=	_____
Ekspozimi i madh	≥ 10% e kapitalit rregullator	≥ _____
Ekspozimi i madh i lejuar ndaj personave me marrëdhënie të veçantë me bankën	10% e kapitalit rregullator	= _____
Ekspozimi i madh i lejuar	20% e kapitalit rregullator	= _____
Ekspozimi i madh i lejuar ndaj bankës mëmë, filialeve ose filialeve të bankës mëmë	25% e kapitalit rregullator	= _____
Kufiri i lejuar i ekspozimeve të mëdha, të marra së bashku² 700% e kapitalit rregullator	=	_____

II. Tejkalmi i kufijve³

III. Tejkalmi i kufirit për ekspozimet e mëdha, të marra së bashku⁴

Data: _____

Përgatitur nga: _____

Vula dhe firma e personit përgjegjës:

¹ Përlllogaritet në përputhje me paragrafin 1 të nenit 7 të kësaj rregulloreje.

² Në referencë të nenit 64, paragrafi 4 i ligjit nr. 9662, datë 18.12.2006 “Për bankat në Republikën e Shqipërisë”.

³ Tejkalimet e kufirit të ekspozimit të madh [emri i personit (klient/mëma/filial/filial i mëmës), shuma e raportuar në kolonën 10 të formularit të raportimit nr. 1, përqindja (%) ndaj kapitalit rregullator të bankës, të raportuar në kolonën 11 të formularit të raportimit nr. 1 dhe arsyet për çdo tejkalm].

⁴ Diferenca (kur është pozitive) midis totalit të kolonës 4 në formularin e raportimit nr. 1 dhe kufirit maksimal të lejuar (700% të kapitalit rregullator).

FORMULARI I RAPORTIMIT NR. 1

(emri i bankës)

EKSPOZIMET E MËDHA

Data e raportimit:

Nr.	Emri i klientit	Numri i identifikimit të klientit	Kodi për institucionet financiare ("IF")	Ekspozimi përpara përjashtimeve dhe zbutjes së rrezikut të kredisë	Nga i cili: ekspozimi i ardhur nga zëvendësimi	% ndaj kapitalit rregullator	Mbrojtja e pafinancuar e kredisë	Mbrojtja e financuar e kredisë	Përjashtime të tjera	Ekspozimi pas përjashtimeve dhe zbutjes së rrezikut të kredisë 10 = 4-(7+8+9)	% ndaj kapitalit rregullator	Limiti
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	I. Personat/klientët individualë											
	II. Grupe të personave të lidhur											

1. Personat ose grupet e personave të lidhur (në mënyrë të detajuar), për të cilët shuma në kolonën 4 arrin ose tejkalon 10% të kapitalit rregullator të bankës. Personat e përfshirë në pjesën II (grupet e personave të lidhur) nuk do të raportohen në pjesën I (personat/klientët individualë), megjithëse ekspozimi ndaj atij klienti mund të tejkalojë 10% të kapitalit rregullator.
2. Numri i identifikimit të klientit.
3. Kodi "IF" plotësohet në rastet e ekspozimeve ndaj institucioneve financiare.
4. Shuma e ekspozimit, e llogaritur në përputhje me nenin 5 të kësaj rregulloreje, e zmadhuar për shumën e ekspozimit, si rezultat i zëvendësimit, sipas nenit 9 të kësaj rregulloreje (pjesë nga ekspozimi i garantuar nga një palë e tretë ose i siguar me kolateral të lëshuar nga një palë e tretë, i cili është trajtuar si ekspozim ndaj garantuesit ose lëshuesit të kolateralit).
5. Pjesa e ekspozimit e garantuar nga një palë e tretë ose e siguar me kolateral të lëshuar nga një palë e tretë, e cila trajtohet si një ekspozim ndaj garantuesit ose lëshuesit të kolateralit, përdorimi i zëvendësimit në përputhje me nenin 10 të kësaj rregulloreje (shuma e përfshirë në kolonën 4).
6. Vlera në kolonën 4, krahasuar me kapitalin rregullator (% ndaj kapitalit rregullator).
7. Shuma e mbrojtjes së pafinancuar të kredisë, e cila, në përputhje me germën "c", pjesërisht pikën "d", pjesërisht pikën "e" të paragrafit 2 të nenit 9 dhe paragrafin 2 të nenit 10, mund të përdoret për të përcaktuar nëse janë arritur limitet maksimale të lejueshme të ekspozimit.
8. Shuma e mbrojtjes së financuar të kredisë, e cila, në përputhje me germat "f" dhe "g" të paragrafit 2 të nenit 9 dhe paragrafit 3 të nenit 10 të kësaj rregulloreje, mund të përdoren kur përcaktohet nëse janë arritur limitet maksimale të lejueshme të ekspozimit.
9. Shuma e përjashtimeve në përputhje me germat "a", "b", pjesërisht germa "d", pjesërisht germa "e", germat "h", "i", "j", "k", "l", "m" dhe "n" të paragrafit 2 të nenit 9, si dhe germat "a" dhe "b" të paragrafit 3 të nenit 9.
10. Vlera e ekspozimit, e llogaritur në përputhje me kreun III të kësaj rregulloreje (pas përjashtimeve dhe aplikimit të teknikave të zbutjes së rrezikut të kredisë).
11. Vlera në kolonën 10, e krahasuar me shumën e kapitalit rregullator (% ndaj kapitalit rregullator).
12. Limiti i ekspozimit të madh, i vlefshëm/lejuar, për personat ose grupet e personave të lidhur. Në rastin e një grupi të personave të lidhur, të raportuar në pjesën II, limiti raportohet në çdo rresht.

_____
(emri i bankës)

RAPORT MBI EKSPOZIMIN E MADH NË TËRËSI⁵

Data e raportimit: _____

I. Përlllogaritja e kufijve

Kapitali rregullator⁶ në datën e raportimit		=	_____
Ekspozimi i madh	≥ 10% e kapitalit rregullator	≥	_____
Ekspozimi i madh i lejuar ndaj personave me marrëdhënie të veçantë me bankën	10% e kapitalit rregullator	=	_____
Ekspozimi i madh i lejuar	20% e kapitalit rregullator	=	_____
Ekspozimi i madh i lejuar ndaj mëmës, filialeve ose filialeve të bankës mëmë	25% e kapitalit rregullator	=	_____
Kufiri i lejuar i ekspozimeve të mëdha, të marra së bashku: 700% e kapitalit rregullator		=	_____

II. Tejkalimi i kufijve⁷

III. Tejkalimi i kufirit për ekspozimet e mëdha në tërësi, të marra së bashku⁸

Data: _____

Përgatitur nga: _____

Vula dhe firma e personit përgjegjës:

⁵ Ekspozime në zëra të librit të bankës dhe të librit të tregtueshëm.

⁶ Përlllogaritjet në përputhje me paragrafin 1 të nenit 7 të kësaj rregulloreje.

⁷ Tejkalimet e limiteve të ekspozimit të madh në tërësi [emri i personit (klient/mëmë/filial/filial i mëmës), shuma e raportuar në kolonën 12 të formularit të raportimit nr. 2, përqindja (%) ndaj kapitalit rregullator të bankës, të raportuar në kolonën 13 të formularit të raportimit nr. 2 dhe arsytet për çdo tejkalim].

⁸ Diferenca (kur është pozitive), midis totalit të kolonës 6 në formularin e raportimit nr. 2 dhe kufirit maksimal të lejuar (700% të kapitalit rregullator).

1. Personat ose grupet e personave të lidhur (në mënyrë të detajuar), për të cilat shuma në kolonën 6 arrin ose tejkalon 10% të kapitalit rregullator të bankës. Personat e përfshirë në pjesën II. (Grupet e personave të lidhur) nuk do të raportohen në pjesën I. (Personat/klientët individualë), megjithëse ekspozimi ndaj atij klienti mund të tejkalojë 10% të kapitalit rregullator.
2. Numri i identifikimit të klientit.
3. Kodi "IF" plotësohet në rastet e ekspozimeve ndaj institucioneve financiare.
4. Shumat e raportuara në kolonën 4 të formularit nr. 3 (ekspozimet në librin e bankës, përpara përjashtimeve dhe teknikave të zbutjes së rrezikut të kredisë).
5. Shumat e raportuara në kolonën 7 të formularit nr. 4 (ekspozimet në librin e tregtueshëm, përpara përjashtimeve dhe teknikave të zbutjes së rrezikut të kredisë).
6. Totali i kolonave 4 dhe 5.
7. Pjesa e ekspozimit, e garantuar nga një palë e tretë ose e siguruar me kolateral të lëshuar nga një palë e tretë, e cila trajtohet si një ekspozim ndaj garantuesit ose lëshuesit të kolateralit, përdorimi i zëvendësimit në përputhje me nenin 10 të kësaj rregulloreje (shuma e përfshirë në kolonën 4).
8. Vlera në kolonën 6, krahasuar me shumën e kapitalit rregullator të bankës.
9. Shuma e mbrojtjes së pafinancuar të kredisë, e cila, në përputhje me germat "c", pjesërisht germën "d", pjesërisht germën "e" të paragrafit 2 të nenit 9 dhe paragrafin 2 të nenit 10, mund të përdoret për të përcaktuar nëse janë arritur limitet maksimale të lejueshme të ekspozimit.
10. Shuma e mbrojtjes së financuar të kredisë, e cila, në përputhje me germat "f" dhe "g" të paragrafit 2 të nenit 9 dhe paragrafin 3 të nenit 10 të kësaj rregulloreje, mund të përdoren kur përcaktohet nëse janë arritur limitet maksimale të lejueshme të ekspozimit.
11. Shuma e përjashtimeve në përputhje me germat "a", "b", pjesërisht germa "d", pjesërisht germa "e", germa "h", "i", "j", "k", "l", "m" dhe "n" të paragrafit 2 të nenit 9, si dhe germat "a" dhe "b" të paragrafit 3 të nenit 9.
12. Vlera e ekspozimit e llogaritur në përputhje me kreun III të kësaj rregulloreje (pas përjashtimeve dhe aplikimit të teknikave të zbutjes së rrezikut të kredisë).
13. Vlera në kolonën 12, e krahasuar me shumën e kapitalit rregullator (% ndaj kapitalit rregullator).
14. Limiti i ekspozimit të madh, i vlefshëm/lejuar, për personat ose grupet e personave të lidhur. Në rastin e një grupi të personave të lidhur, të raportuar në pjesën II, limiti raportohet në çdo rresht.

1. Personat ose grupet e personave të lidhur (me detaje mbi përbërjen e grupit), për të cilat shuma në kolonën 6 të formularit nr. 2, arrin ose tejkalon 10% të kapitalit rregullator të bankës. Personat e përfshirë në pjesën II. (Grupet e personave të lidhur) nuk do të raportohen në pjesën I, megjithëse ekspozimi ndaj atij personi mund të tejkalojë 10% të kapitalit rregullator.
2. Numri i identifikimit të klientit.
3. Kodi "IF" plotësohet në rastet e ekspozimeve ndaj institucioneve financiare.
4. Shuma e ekspozimit, e llogaritur në përputhje me nenin 5 të kësaj rregulloreje, e zmadhuar për shumën e ekspozimit, si rezultat i zëvendësimit të përcaktuar në nenin 10 të kësaj rregulloreje (pjesë nga ekspozimi i garantuar nga një palë e tretë ose i siguar me kolateral të lëshuar nga një palë e tretë, i cili është trajtuar si ekspozim ndaj garantorit ose lëshuesit të kolateralit).
5. Pjesa e ekspozimit e garantuar nga një palë e tretë ose e siguar me kolateral të lëshuar nga një palë e tretë, e cila trajtohet si një ekspozim ndaj garantuesit ose lëshuesit të kolateralit, përdorimi i zëvendësimit në përputhje me nenin 11 të kësaj rregulloreje (shuma e përfshirë në kolonën 4).
6. Vlera në kolonën 4, krahasuar me kapitalin rregullator (% ndaj kapitalit rregullator).
7. Shuma e mbrojtjes së pafinancuar të kredisë, e cila, në përputhje me germën "c", pjesërisht germën "d", pjesërisht germën "e" të paragrafit 2 të nenit 9 dhe paragrafin 2 të nenit 10, mund të përdoret për të përcaktuar nëse janë arritur limitet maksimale të lejueshme të ekspozimit.
8. Shuma e mbrojtjes së financuar të kredisë, e cila, në përputhje me gjerat "f" dhe "g" të paragrafit 2 të nenit 9 dhe paragrafin 3 të nenit 10 të kësaj rregulloreje, mund të përdoren kur përcaktohet nëse janë arritur limitet maksimale të lejueshme të ekspozimit.
9. Shuma e përjashtimeve në përputhje me gjerat "a", "b", pjesërisht germa "d", pjesërisht germa "e", gjerat "h", "i", "j", "k", "l", "m" dhe "n" të paragrafit 2 të nenit 9, si dhe gjerat "a" dhe "b" të paragrafit 3 të nenit 9.
10. Vlera e ekspozimit, e llogaritur në përputhje me kreun III të kësaj rregulloreje (pas përjashtimeve dhe aplikimit të teknikave të zbutjes së rrezikut të kredisë).
11. Vlera në kolonën 10, e krahasuar me shumën e kapitalit rregullator (% ndaj kapitalit rregullator).
12. Limiti i ekspozimit të madh, i vlefshëm/lejuar, për personat ose grupet e personave të lidhur. Në rastin e një grupi të personave të lidhur, të raportuar në pjesën II, limiti raportohet në çdo rresht.

Fletore Zyrtare nr.39, datë 27 mars 2014

FORMULARI I RAPORTIMIT NR. 4

(emri i bankës)

EKSPOZIMI NË ZËRAT E LIBRIT TË TREGTUESHËM

Data e Raportimit: _____

Nr.	Emri i klientit	Numri i identifikimit të klientit	Kodi për institucionet financiare ("IF")	Pozicionet në instrumente financiare	Pozicionet në instrumente financiare në rast të nënshkrimit me premtimin për të blerë	Ekspozimi i rrezikut të kredisë së kundërpartisë	Ekspozimi përpara përjashtimeve dhe zbutjes së rrezikut të kredisë (libri i tregtueshëm) =4+5+6
	1	2	3	4	5	6	7
	I. Personat			Në blerje Në shitje Në blerje neto	Premtimi për të blerë Transferuar një personi të tretë Diferenca		
	II. Grupe të personave të lidhur						

1. Personat ose grupet e personave të lidhur me bankën, për të cilat shuma në kolonën 6 të formularit nr. 2, arrin ose tejkalon, 10% të kapitalit rregullator të bankës. Personat e përfshirë në pjesën II. (Grupet e personave të lidhur nuk do të raportohen në pjesën I, megjithëse ekspozimi ndaj atij personi mund të tejkalojë 10% të kapitalit rregullator.
2. Numri i identifikimit të klientit ose ndonjë kod tjetër.
3. Kodi "IF" plotësohet në rastet e ekspozimeve ndaj institucioneve financiare.
4. Vlera e pozicioneve në blerje dhe në shitje, e të gjitha instrumenteve financiare, të lëshuara nga personi/klienti në fjalë, ku pozicionet neto, për secilin instrument financiar, janë përlogaritur në përputhje me rregulloren e mjaftueshmërisë së kapitalit (kreu VII "Rreziku i tregut"). Kur përlogaritet ekspozimi ndaj një personi/klienti individual, si rezultat i pozicioneve në instrumente të ndryshme financiare, mbledhen pozicionet neto për instrumentet e ndryshme financiare të këtyre personave/klientëve.
5. Shuma e ekspozimit që lind nga angazhimi për të blerë instrumente financiare të personave/klientëve individualë, në rastin e përgatitjes dhe finalizimit të nënshkrimit, e reduktuar për shumën e instrumenteve financiare, të cilat u janë transferuar, tashmë, palëve të treta, dhe ekspozimi neto i përlogaritur (diferenca).
6. Ekspozimet ndaj një personi/klienti individual, si rezultat i transaksioneve, marrëveshjeve ose kontratave, që kanë të bëjnë me rrezikun e kundërpartisë, të përlogaritura në përputhje me metodën standarde, në rregulloren e mjaftueshmërisë së kapitalit.
7. Totali i shumave në kolonat 4, 5 dhe 6, që përfaqësojnë ekspozimet në zërat e librit të tregtueshëm.

(emri i bankës)

RAPORT MBI EKSPOZIMIN E MADH NDAJ PALËVE TË LIDHURA ME BANKËN

Data e raportimit: _____

IV. Llogaritja e kufijve

Kapitali rregullator⁹ në datën e raportimit		=	_____
Ekspozimi i madh	≥ 10% e kapitalit rregullator	≥	_____
Ekspozimi i madh i lejuar ndaj personave me marrëdhënie të veçantë me bankën	10% e kapitalit rregullator	=	_____
Kufiri i lejuar i kredive, për dhe në përfitim të personave të lidhur me bankën¹⁰	100% e kapitalit rregullator	=	_____

V. Tejkalmi i kufirit për ekspozimet e mëdha¹¹**VI. Tejkalmi i kufirit të lejuar të kredive, për dhe në përfitim të personave të lidhur me bankën¹²**

Data: _____

Vula dhe firma e personit përgjegjës:

⁹ Përlllogaritet në përputhje me paragrafin 1 të nenit 7 të kësaj rregulloreje.¹⁰ Kërkesë e nenit 131 të ligjit për bankat.¹¹ Tejkalimet e kufirit të ekspozimit të madh [emri i personit/shuma e raportuar në kolonën 11 të formularit të raportimit nr. 5, përqindja (%) ndaj kapitalit rregullator të bankës, të raportuar në kolonën 12 të formularit të raportimit nr. 5 dhe arsytet për çdo tejkalim].¹² Diferenca pozitive, midis totalit të kolonës 5 dhe kufirit maksimal të lejuar (100% e kapitalit rregullator).

FORMULARI I RAPORTIMIT NR. 5

(emri i bankës)

EKSPOZIMET NDAJ PERSONAVE ME NJË MARRËDHËNIE TË VEÇANTË ME BANKËN

Data e raportimit _____

Nr.	Emri	Numri i identifikimit të klientit	Kodi për institucionet financiare ("IF")	Ekspozimi përpara përjashtimeve dhe zbutjes së rrezikut të kredisë	Nga i cili: shuma e kredive	Nga i cili: ekspozimi i ardhur nga zëvendësimi	% ndaj kapitalit rregullator	Mbrojtja e pafinancuar e kredisë	Mbrojtja e financuar e kredisë	Përjashtime të tjera	Ekspozimi pas përjashtimeve dhe zbutjes së rrezikut të kredisë 11 = 4 - (8 + 9 + 10)	% ndaj kapitalit rregullator	Limiti
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
	I. Personat (me marrëdhënie të veçantë me bankën)												
	II. Grupe të personave me marrëdhënie të veçantë me bankën												

1. Personat ose grupet e personave të lidhur (në mënyrë të detajuar) për të cilat shuma në kolonën 4 arrin ose tejkalon 10% të kapitalit rregullator të bankës. Personat e përfshirë në pjesën II përfaqësojnë institucione financiare. Personat e përfshirë në pjesën II (grupet e personave të lidhur) nuk do të raportohen në pjesën I. (Personat/klientët individualë), megjithëse ekspozimi ndaj atij klienti mund të tejkalojë 10% të kapitalit rregullator.
2. Numri i identifikimit të klientit.
3. Kodi "IF" plotësohet në rastet e ekspozimeve ndaj institucioneve financiare.
4. Shuma e ekspozimit, e llogaritur në përputhje me nenin 5 të kësaj rregulloreje, e zmadhuar për shumën e ekspozimit, si rezultat i zëvendësimit sipas nenit 10 të kësaj rregulloreje (pjesë nga ekspozimi i garantuar nga një palë e tretë ose i siguruar me kolateral të lëshuar nga një palë e tretë, e cila është trajtuar si ekspozim ndaj garantuesit ose lëshuesit të kolateralit).
5. Shuma e kredive (shuma e përfshirë në kolonën 4).
6. Pjesa e ekspozimit, e garantuar nga një palë e tretë ose e siguruar me kolateral të lëshuar nga një palë e tretë, e cila trajtohet si një ekspozim ndaj garantuesit ose lëshuesit të kolateralit, përdorimi i zëvendësimit në përputhje me nenin 10 të kësaj rregulloreje (shuma e përfshirë në kolonën 4).
7. Vlera në kolonën 4, krahasuar me kapitalin rregullator (% ndaj kapitalit rregullator).
8. Shuma e mbrojtjes së pafinancuar të kredisë, e cila, në përputhje me germën "c", pjesërisht germën "d", pjesërisht germën "e" të paragrafit 2 të nenit 9 dhe paragrafin 2 të nenit 10, mund të përdoret për të përcaktuar nëse janë arritur limitet maksimale të lejueshme të ekspozimit.
9. Shuma e mbrojtjes së financuar të kredisë, e cila, në përputhje me gërmat "f" dhe "g" të paragrafit 2 të nenit 9 dhe paragrafit 3 të nenit 10 të kësaj rregulloreje, mund të përdoren kur përcaktohet nëse janë arritur limitet maksimale të lejueshme të ekspozimit.
10. Shuma e përjashtimeve, në përputhje me gërmat "h" dhe "o" të paragrafit 2 të nenit 9, si dhe gërmat "a" dhe "b" të paragrafit 3 të nenit 9.
11. Vlera e ekspozimit, e llogaritur në përputhje me kreun III të kësaj rregulloreje (pas përjashtimeve dhe aplikimit të teknikave të zbutjes së rrezikut të kredisë).
12. Vlera në kolonën 11, e krahasuar me shumën e kapitalit rregullator (% ndaj kapitalit rregullator).
13. Limiti i ekspozimit të madh, i vlefshëm/lejuar, për personat ose grupet e personave të lidhur. Në rastin e një grupi të personave të lidhur, të raportuar në pjesën II, limiti raportohet në çdo rresht.

VENDIM
Nr. 11, datë 26.2.2014

**PËR MIRATIMIN E UDHËZIMIT “MBI PLANET
E RIMËKËMBJES”**

Në bazë dhe për zbatim të nenit 12, shkronja “a” dhe nenit 43 të ligjit nr. 8269, datë 23.12.1997 “Për Bankën e Shqipërisë”, të ndryshuar; si dhe të nenit 57, pika 4 dhe 5 të nenit 58, shkronja “c”, nenit 66/1 dhe nenit 73, pika 4 të ligjit nr. 9662, datë 18.12.2006 “Për bankat në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë, me propozimin e Departamentit të Mbikëqyrjes,

VENDOSI:

1. Të miratojë udhëzimin “Mbi planet e rimëkëmbjes”, sipas tekstit bashkëlidhur këtij vendimi.
2. Ngarkohet Departamenti i Mbikëqyrjes me ndjekjen e zbatimit të këtij vendimi.
3. Ngarkohet Kabineti i Guvernatorit për publikimin e këtij vendimi në Fletoren Zyrtare të Republikës së Shqipërisë dhe në Buletinin Zyrtar të Bankës së Shqipërisë.

Ky udhëzim hyn në fuqi 15 ditë pas publikimit të tij në Fletoren Zyrtare të Republikës së Shqipërisë.

KRYETARI
Ardian Fullani

UDHËZIM
MBI PLANET E RIMËKËMBJES

KREU 1
KËRKESA TË PËRGJITHSHME DHE
STRUKTURA E PLANEVE TË RIMËKËMBJES

1. Objekti

1) Objekti i këtij udhëzimi është përcaktimi i parimeve themelore dhe kërkesave mbikëqyrëse mbi strukturën dhe përmbajtjen e planeve të rimëkëmbjes së bankave (këtu e më poshtë në këtë udhëzim do të quhen për thjeshtësi “plane”), si dhe raportimin e tyre pranë Bankës së Shqipërisë.

2. Subjektet

1) Subjekte të këtij udhëzimi janë bankat dhe degët e bankave të huaja, të përcaktuara si banka me rëndësi sistemike nga administratori përkatës i Bankës së Shqipërisë për qëllime të këtij udhëzimi, bazuar në propozimin e Departamentit të Mbikëqyrjes;

2) Departamenti i Mbikëqyrjes njofton bankat, të cilat do të jenë subjekte të këtij udhëzimi.

3. Baza juridike

Ky udhëzim hartohet në bazë dhe për zbatim të:

- nenit 12, shkronja “a” dhe nenit 43, shkronja “c” të ligjit nr. 8269, datë 23.12.1997 “Për Bankën e Shqipërisë”, të ndryshuar; dhe

- nenit 57, pikat 4 dhe 5 të nenit 58, shkronja “c”, nenit 66/1 dhe nenit 73, pika 4 të ligjit nr. 9662, datë 18.12.2006 “Për bankat në Republikën e Shqipërisë”.

4. Parime bazë

1) Plani i rimëkëmbjes është një dokument që paraqet masat e mundshme të rimëkëmbjes, që mund të ndërmarrin vetë bankat për të rikthyer në normalitet gjendjen e tyre financiare dhe siguruar vazhdimësinë e veprimtarisë në përgjigje të skenarëve që mund të cenojnë këtë vazhdimësi. Banka i koncepton këto masa si zgjidhje me natyrë të jashtëzakonshme, të cilat nuk ndërmerren përgjatë veprimtarisë normale të biznesit. Planet e rimëkëmbjes synojnë të reduktojnë probabilitetin e dështimit të bankave sistemike.

2) Bankat, në përgatitjen e planeve marrin në konsideratë supozimin bazë, se në këtë proces nuk do të ofrohet mbështetje me fonde publike (fondet e taksapaguesve), duke synuar minimizimin e nevojës për ndërhyrjen e institucioneve shtetërore.

5. Kërkesa të përgjithshme

1) Bankat hartojnë dhe përditësojnë planet e rimëkëmbjes. Përditësimi i planeve bëhet të paktën një herë në vit, me qëllim pasqyrimin e ndryshimeve të mundshme në raport me variantin paraardhës të planit, mbështetur në zhvillimet lidhur me profilin e rrezikut të bankës, kushtet e tregut dhe çdo faktor tjetër që ndikon në masat e rimëkëmbjes, të propozuara në plan.

2) Bankat identifikojnë në këto plane një numër të mjaftueshëm masash rimëkëmbjeje të mundshme për t’u zbatuar, me qëllim përballimin si të goditjeve specifike për to, ashtu edhe të goditjeve me natyrë sistemike. Këto masa duhet të mundësojnë korrektimin e situatave kritike të rënies së nivelit të kapitalizimit dhe gjendjes së likuiditetit, duke synuar rikthimin e bankave në një gjendje të qëndrueshme.

3) Bankat, në rastet kur nuk arrijnë të identifikojnë masa të besueshme rimëkëmbjeje, duhet të pasqyrojnë në plane masat e tjera paraprake që do të ndërmarrin për të përmirësuar aftësinë e tyre për t’u rimëkëmbur.

4) Bankat përcaktojnë në plane proceset përkatëse të drejtimit, kushtet e vënies në zbatim të tyre, dhe procedurat për të siguruar zbatimin në kohë të masave të rimëkëmbjes në rast nevoje.

5) Bankat përcaktojnë një administrator (drejtor ekzekutiv) që duhet të jetë njëkohësisht anëtar i Këshillit Drejtues, i cili është përgjegjës për drejtimin e procesit për përgatitjen e planit brenda bankës, si dhe cilësinë e tij.

6) Bankat, përfshijnë në plane informacionin e nevojshëm për të ndihmuar Bankën e Shqipërisë të sigurojë marrëdhënie efektive me autoritetet që mbikëqyrin bankat mëmë të filialeve apo degëve të bankave të huaja lidhur me procesin e rimëkëmbjes.

Banka e Shqipërisë synon bashkëpunimin me këto autoritete në procesin e planifikimit të rimëkëmbjes së bankave, me qëllim marrjen e angazhimit të tyre se bankat mëmë do të jenë në gjendje të përballen efektivisht me situata të mundshme problematike, si dhe të ofrojnë mbështetje me kapital dhe likuiditet për filialet ose degët e tyre sipas nevojës.

6. Struktura e planit

1) Bankat hartojnë planet duke e organizuar informacionin në dy seksione kryesore. Seksioni i parë do të jetë një përmbledhje e planit. Seksioni i dytë do të parashtrojë përmbajtjen specifike të planit.

7. Përmbledhja e planit

1) Bankat hartojnë përmbledhjen e planit, duke siguruar një bazë të tillë informacioni që Banka e Shqipërisë të kuptojë qartë aftësinë e tyre për t'u rimëkëmbur nga një situatë problematike dhe ta lejojë atë të vlerësojë në mënyrë të përmbledhur masat e rimëkëmbjes.

2) Bankat përfshijnë këto elemente kryesore në seksionin e përmbledhjes së planit:

a) Konfirmimi se Këshilli Drejtues i bankës ka shqyrtuar dhe miratuar planin dhe emrin/pozicionin e personit përgjegjës për planin, sipas kërkesave të paragrafit 5 të pikës 5 të këtij udhëzimi;

b) Një përmbledhje të analizës strategjike të bankës;

c) Një përmbledhje të masave të mundshme të rimëkëmbjes së bankës dhe aftësisë aktuale të saj për t'u rimëkëmbur nga një situatë ekstreme;

d) Një përmbledhje të çështjeve dhe të veprimeve korrektuese që bankat dhe Banka e Shqipërisë kanë identifikuar për të përmirësuar masat e rimëkëmbjes (ose kapacitetin për t'u rimëkëmbur);

e) Një përshkrim të çdo ndryshimi të rëndësishëm ose veprimi të ndërmarrë që nga paraqitja e fundit e planit në Bankën e Shqipërisë;

f) Një përmbledhje të strategjisë së komunikimit të brendshëm dhe të jashtëm.

KREU 2

PËRMBAJTJA SPECIFIKE E PLANIT

8. Përmbajtja specifike e planit

1) Bankat përfshijnë në përmbajtjen specifike të planit elementet e paraqitura në shkronjat “a” deri në “f” të kësaj pike. Bankat raportojnë këtë format, së bashku me shpjegime të tjera që i gjykojnë të nevojshme në zbatim të kërkesave të këtij udhëzimi, në seksionin e dytë të dokumentit që dorëzohet pranë Bankës së Shqipërisë.

a) Drejtimi

Ky element paraqet kuadrin e përgjithshëm të drejtimit të proceseve të zhvillimit dhe zbatimit të mundshëm të planit në bankë.

Cështja	Kërkesat minimale
Zhvillimi i planit	<ul style="list-style-type: none"> - Emri i administratorit (drejtorit ekzekutiv) të bankës që është përgjegjës për drejtimin e procesit për përgatitjen e planit brenda bankës, si dhe cilësinë e tij. - Përshkrimi i funksioneve përgjegjëse për përgatitjen dhe zbatimin e planit në bankë. - Lista e drejtuesve ekzekutivë që do të përfshihen në secilin nga veprimet e rimëkëmbjes dhe rolet që do të luajnë. - Përshkrimi i proceseve të vendimmarrjes lidhur me vënien në zbatim të planit. - Përshkrimi i mënyrës se si është integruar plani në kuadrin e përgjithshëm të drejtimit të bankës dhe administrimit të rrezikut. - Konfirmimi se banka ka ngritur një kuadër drejtimi dhe kontrolli të brendshëm të përshtatshëm për të siguruar se informacioni është relevant dhe me cilësinë e duhur.
Politikat dhe procedurat për miratimin	<ul style="list-style-type: none"> - Konfirmimi që plani është shqyrtuar nga funksioni i Kontrollit të Brendshëm, Komiteti i Rrezikut ose auditori i jashtëm, përfshirë një përmbledhje të komenteve dhe të rekomandimeve të tyre. - Vendimi i Këshillit Drejtues të bankës, me anë të të cilit është miratuar plani. Këshilli Drejtues miraton planin çdo herë që ky ndryshon në përputhje me rekomandimet e Bankës së Shqipërisë apo si rezultat i përditësimeve periodike.
Marrëdhëniet brenda grupit/aktiviteti bankar ndërkuftar	<p>Kur banka është pjesë e një grupi të huaj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Përshkrimi i masave të ndërmarrë për të siguruar koordinimin dhe konsistencën midis planeve në nivel grupi dhe në nivel individual. - Përshkrimi se si banka do të sigurojë se informacioni i nevojshëm për zbatimin e mundshëm të masave të rimëkëmbjes do të vihet në dispozicion për vendimmarrje në situata problematike, në mënyrë të besueshme dhe të shpejtë. Ky informacion përfshin, por nuk kufizohet në informacionin që duhet të sigurohet nga filiali/dega e bankës së huaj për Bankën e Shqipërisë, informacionin që do të shkëmbehet midis filialit/degës së bankës së huaj dhe bankës mëmë ose shoqërisë zotëruese etj.

b) Analiza strategjike

Ky element paraqet një analizë të përmbledhur të strukturës dhe veprimtarisë së bankës dhe harmonizimin e planit me strategjinë e përgjithshme të saj.

Çështja	Kërkesat minimale
Pamje e përgjithshme e bankës	<ul style="list-style-type: none"> - Përshkrimi i strukturës së përgjithshme të bankës ose grupit, duke treguar qartë entitetet ligjore sipas madhësisë së aktiveve. - Përshkrimi i strategjisë së përgjithshme të biznesit dhe të rrezikut, dhe harmonizimit të planit me këto strategji. - Përshkrimi i modelit të biznesit dhe veprimtarive kryesore. - Përshkrimi i linjave kryesore të biznesit dhe funksioneve kritike. - Informacion mbi depozitat e mbuluara nga Agjencia e Sigurimit të Depozitave dhe depozitat e pambuluara. - Përshkrimi i marrëdhënieve me banka ose subjekte të tjera, për sa u përket ekspozimeve të rëndësishme ose detyrimeve ndaj kundërpartive kryesore.
Marrëdhëniet brenda grupit/aktiviteti bankar ndërkuftar	<p>Kur banka është pjesë e një grupi të huaj, ajo siguron shpjegimet e nevojshme mbi pozicionin e filialit/degës së bankës së huaj në Shqipëri si pjesë e grupit, duke përfshirë:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Përmbledhjen e aktivitetit të biznesit në nivel grupi, shoqëruar me të dhëna mbështetëse, si dhe pozicionimin dhe peshën përkatëse të bankës brenda grupit. - Përshkrimin e ekspozimeve materiale të bankës brenda grupit, marrëdhënieve të financimit dhe çdo marrëveshjeje tjetër për mbështetje financiare. - Përshkrimin e flukseve të kapitalit të bankës brenda grupit dhe garancitë brenda grupit. - Përshkrimin e varësive operationale të bankës brenda grupit, përfshirë një shpjegim të mënyrës se si janë organizuar dhe si ofrohen brenda grupit funksionet mbështetëse, për shembull, në lidhje me teknologjinë e informacionit, administrimin e rrezikut, auditimin etj. - Përshkrim mbi mënyrën se si e trajton plani i rimëkëmbjes së grupit, në rastet kur kjo është e aplikueshme, veprimtarinë në territorin e Republikës së Shqipërisë.

c) Masat e mundshme të rimëkëmbjes

Ky element paraqet një kuadër konsistent për raportimin e masave të rimëkëmbjes të propozuara nga banka.

Çështja	Kërkesat minimale
Përshkrimi i masave	- Përshkrimi i çdo mase rimëkëmbjeje, përfshirë hapat për zbatimin dhe kohën e nevojshme.
Ndikimi	<p>Për çdo masë rimëkëmbjeje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Përshkrimi i efektivitetit të zbatimit të masës, shoqëruar me të dhëna mbështetëse, përfshirë përfitueshmërinë, profilin e rrezikut, operationet dhe flukset e parasë të bankës. - Shpjegimi i ndikimit sasior dhe cilësor mbi kapitalin dhe likuiditetin dhe përshkrimi i supozimeve përkatëse. - Përshkrimi i ndikimit sasior dhe cilësor të masës së rimëkëmbjes në operationet e biznesit dhe funksionet mbështetëse. - Përshkrimi, në rastet kur është i aplikueshëm, i ndikimit në vlerësimin e jashtëm të kredisë të bankës, pas zbatimit të masës së rimëkëmbjes.
Konsiderata mbi zbatimin	<p>Për çdo masë rimëkëmbjeje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vlerësimi i kohës së nevojshme për të përftuar efektet e masës së rimëkëmbjes. - Vlerësimi i realizueshmërisë nga pikëpamja e rreziqeve (ligjore, rregullative, operationale, të biznesit, financiare, reputacionale), që përbëjnë pengesë për zbatimin e suksesshëm. - Përshkrimi dhe plani për të zbutur/shmangur rreziqet e identifikuara lidhur me zbatimin e masës. - Përshkrimi i varësive dhe i supozimeve, duke përfshirë, por duke mos u kufizuar në varësinë e bankës nga banka mëmë ose aksionerët, ofruesit e shërbimeve, palë të tjera të treta etj. - Përshkrimi i proceseve të drejtimit dhe të kontrollit lidhur me masën e rimëkëmbjes, duke shpjeguar se cili komitet ekzekutiv mban përgjegjësi për masën nga pikëpamja operationale.
Besueshmëria	<p>Për çdo masë rimëkëmbjeje, duhet të kryhet një analizë për të demonstruar besueshmërinë e saj, duke përfshirë vlerësimin e elementeve të mëposhtme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Efektiviteti i mundshëm në përgjigje të tensioneve specifike dhe në nivel tregu. - Faktorët që mund të reduktojnë probabilitetin e suksesit dhe si mund të

	<p>zbuten/shmangen këta faktorë.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Përshkrimi nëse banka e ka zbatuar ndonjëherë me sukses këtë masë rimëkëmbjeje. - Përshkrimi i rrethanave në të cilat masa e rimëkëmbjes nuk do të ishte në dispozicion për t'u zbatuar nga banka.
Integrimi me proceset ekzistuese	<p>Për çdo masë rimëkëmbjeje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Si është integruar plani në kuadrin e administrimit të rrezikut të bankës. - Si lidhet plani me kuadrin ekzistues dhe proceset e provave të rezistencës lidhur me kapitalin dhe likuiditetin. - Çfarë supozimesh janë marrë në konsideratë lidhur me financimin nga Banka e Shqipërisë. - Detaje mbi proceset e ndërmarra për të siguruar mbështetjen e planit nga Këshilli Drejtues i bankës.
Treguesit e vënies në zbatim dhe zbatimi i planit të rimëkëmbjes	<ul style="list-style-type: none"> - Përcaktimi dhe përshkrimi me shembuj mbështetës i treguesve sasiorë dhe cilësorë, përkeqësimi i të cilëve do të nxisë zbatimin e masave të rimëkëmbjes. Bankat përcaktojnë këta tregues, duke synuar arritjen e një kapaciteti të mjaftueshëm për të sinjalizuar nevojën për të vënë në zbatim planin. - Përshkrimi i drejtimit dhe i kontrollit të bankës dhe të procesit të vendimmarrjes deri në dhe në vijim të thyerjes së treguesve të vënies në zbatim. - Përshkrimi se kur mund të nisin veprimet e rimëkëmbjes dhe në çfarë rrethanash, nëse ka të tilla, masat e rimëkëmbjes mund të vihen në zbatim pa thyerjen e treguesve të vënies në zbatim. - Përshkrimi i drejtimit dhe i kontrollit, dhe të procesit të vendimmarrjes në vijim të vendimit për të vënë në zbatim planin e rimëkëmbjes. - Përmbledhja e angazhimit të pritsëm me palët e tjera jashtë bankës, duke përfshirë Bankën e Shqipërisë, Agjencinë e Sigurimit të Depozitave dhe Ministrinë e Financave. - Lista e stafit kyç të bankës të përfshirë në procesin e vendimmarrjes.
Marrëdhëniet brenda grupit/aktiviteti bankar ndërkufitar	<p>Kur banka është pjesë e një grupi të huaj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Përshkrimi, në rastet kur është i aplikueshëm, i rolit të bankës mëmë/shoqërisë zotëruese lidhur me zbatimin e çdo mase rimëkëmbjeje. - Përshkrimi i kushteve dhe i nivelit të mbështetjes me kapital dhe likuiditet nga ana e bankës mëmë/shoqërisë zotëruese.

d) Mbështetja nga Banka e Shqipërisë

Ky element paraqet analizën e bankës mbi nevojat për mbështetje me likuiditet nga Banka e Shqipërisë dhe aftësinë e saj për të shfrytëzuar këtë mbështetje.

Çështja	Kërkesat minimale
Plani për të përdorur mbështetjen me likuiditet nga Banka e Shqipërisë	<p>Bankat duhet të përgatisin një analizë se si do të aplikojnë për shfrytëzimin e mbështetjes me likuiditet nga Banka e Shqipërisë dhe/ose banka qendrore të huaja, ku mund të kenë akses në situata problematike. Në këtë kuadër, bankat duhet të vlerësojnë:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rrethanat në të cilat mund të kërkojnë mbështetje me likuiditet nga Banka e Shqipërisë. - Një vlerësim të faktorëve që mund të ndikojnë aftësinë e bankës për të shfrytëzuar mbështetjen me likuiditet nga Banka e Shqipërisë, përfshirë analizën e aktiveve që mund të përdoren për këtë qëllim dhe sasisë së likuiditetit që mund të përftohet bazuar në këto aktive.

e) Masat e mundshme të shitjes

Ky element paraqet në mënyrë më të hollësishme masat e mundshme të shitjes në dispozicion të bankës. Këto janë masa rimëkëmbjeje që parashikojnë shitjen e aktiveve të bankës apo linjave të saj të biznesit.

Çështja	Kërkesat minimale
Masat e shitjes	<p>Bankat duhet të përgatisin planet përkatëse për shitjen e mundshme të aktiveve/linjave të biznesit. Në këtë kuadër bankat do të sigurojnë informacionin e mëposhtëm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Blerësit e mundshëm; - Përshkrimi i procesit të drejtimit dhe kontrollit për miratimin e transaksioneve; - Komente mbi çështje të mundshme lidhur me konkurrencën; - Përshkrimi i pengesave të mundshme ligjore; - Vlerësimi i implikimeve me natyrë rregullative dhe tatimore; - Vlerësimi i çështjeve lidhur me burimet njerëzore dhe pensionet; - Shpjegimet përkatëse mbi procesin e dilijencës dhe konfirmimi se nuk do të ketë pengesa

	në shkëmbimin e informacionit, duke përfshirë, por duke mos u kufizuar në shkëmbimin e informacionit me Bankën e Shqipërisë, blerësit potencialë të aktiveve etj. ; - Shpjegimi nëse banka ka konsideruar më parë mundësinë e shitjeve të tilla dhe përshkrimin e rezultateve të këtyre tentativave.
--	---

f) Plani i komunikimit

Ky element paraqet planin e komunikimit të brendshëm dhe të jashtëm, për të shoqëruar masat e rimëkëmbjes, duke përmbledhur çështjet që duhet të konsiderohen gjatë zbatimit të këtyre masave për të parandaluar dyshimet lidhur me vijueshmërinë e veprimtarisë së bankës dhe për të ruajtur besimin e tregjeve dhe palëve të tjera të interesit.

Çështja	Kërkesat minimale
Plani i komunikimit	- Përshkrimi i procesit të komunikimit të brendshëm: për punonjësit e bankës; - Përshkrimi i procesit të komunikimit të jashtëm: për aksionerët, autoritetet mbikëqyrëse, kundërpartinë, tregjet financiare, investitorët, depozituesit dhe publikun e gjerë; - Përshkrimi i masave që do të ndërmerren për të administruar reagimet e mundshme negative të tregut.

KREU 3

KËRKESA RAPORTUESE DHE MBIKËQYRËSE

9. Kërkesa raportuese dhe mbikëqyrëse

1) Bankat paraqesin planet pranë Bankës së Shqipërisë çdo vit, jo më vonë se fundi i tremujorit të parë të vitit.

2) Banka e Shqipërisë vlerëson përputhshmërinë me kërkesat e këtij udhëzimi, realizueshmërinë dhe besueshmërinë e planeve të paraqitura nga bankat.

3) Banka e Shqipërisë zhvillon një dialog të vazhdueshëm me bankat, si dhe kryen të gjitha vlerësimet e nevojshme në kuadrin e mbikëqyrjes nga jashtë dhe në vend, për t'u siguruar efektivisht mbi aftësinë e tyre për t'u rimëkëmbur në rast nevojë dhe nivelin e gatishmërisë së tyre operacionale.

4) Banka e Shqipërisë u komunikon bankave rekomandimet e nevojshme për trajtimin e mangësive të identifikuar dhe përmirësimin e planeve, përcakton afatet për pasqyrimin e këtyre rekomandimeve, si dhe monitoron zbatimin e tyre.

10. Masa parandaluese dhe ndëshkimore

1) Banka e Shqipërisë, kur konstaton mosrespektimin nga bankat të detyrimeve të këtij udhëzimi dhe/ose rekomandimeve të saj për përmirësimin e planeve, zbaton masat administrative, mbikëqyrëse, parandaluese dhe ndëshkimore, të parashikuara në nenet 74 deri në 81, dhe në nenin 89 të ligjit "Për bankat në Republikën e Shqipërisë".

11. Të fundit

1) Bankat paraqesin pranë Bankës së Shqipërisë planet e para të hartuara në përputhje me kërkesat e këtij udhëzimi, jo më vonë se fundi i tremujorit të parë të vitit 2015.

2) Bankat, gjatë periudhës deri në paraqitjen e planeve, sipas kërkesave të paragrafit 1 të kësaj pike, njoftojnë Bankën e Shqipërisë mbi ecurinë e procesit në secilin gjashtëmujor të vitit 2014.

VENDIM

Nr. 22, datë 27.2.2014

PËR DISA SHTESA DHE NDRYSHIME NË RREGULLOREN "PËR ADMINISTRIMIN E RREZIKUT TË KREDISË NGA BANKAT DHE DEGËT E BANKAVE TË HUAJA"

Në bazë dhe për zbatim të nenit 12, shkronja "a" dhe nenit 43, shkronja "c" të ligjit nr. 8269, datë 23.12.1997 "Për Bankën e Shqipërisë", të ndryshuar, dhe të neneve 57, 58, 61 dhe 68 të ligjit nr. 9662, datë 18.12.2006 "Për bankat në Republikën e Shqipërisë", me propozim të Departamentit të Mbikëqyrjes, Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë

VENDOSI:

1. Në rregulloren "Për administrimin e rrezikut të kredisë nga bankat dhe degët e bankave të huaja", miratuar me vendimin nr. 62, datë 14.9.2011 dhe ndryshuar me vendimin nr. 27, datë 27.3.2013 të Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë, të bëhen ndryshimet e mëposhtme:

a) Në nenin 11, paragrafi 1, togfjalëshi "të paktën një herë në 3 (tre) muaj", bëhet "çdo muaj";

b) Përmbajtja e nenit 11, paragrafi 2, shkronja "e", pika "i", ndryshon si më poshtë vijon:

"i) gjendja financiare e kredimarrësit vlerësohet qartë se nuk siguron përmbushjen e plotë të kushteve të shlyerjes së kryegjësë dhe të interesit; ose vlerësohet se mungon i gjithë dokumentacioni i nevojshëm për përcaktimin e gjendjes financiare; ose kredimarrësi është në paaftësi paguese/ka falimentuar, është përfshirë në proces likuidimi; ose kredimarrësi ka vdekur dhe askush nuk mund të paguajë kredinë; ose banka ka depozituar te përmbartuesi gjyqësor kërkesën për fillimin e procesit të ekzekutimit të detyrueshëm të kolateralit, në rast se kredia është e siguruar me

kolateral; ose gjykata ka lëshuar urdhrin e ekzekutimit, në rast se kredia nuk është e siguruar me kolateral.

Përrjashtim nga kushti i fundit i kësaj pike, bëjnë ato kredi, të cilat u janë nënshtruar procesit të ristrukturimit dhe plotësojnë kushtet e nenit 13, paragrafit 2, shkronja “a” dhe “b” të kësaj rregulloreje.”.

c) Përrmbajtja e nenit 11, paragrafi 3, shkronja “e”, pika “i”, ndryshon si më poshtë vijon:

“i) gjendja financiare e kredimarrësit vlerësohet qartë se nuk siguron përrmbushjen e plotë të kushteve të shlyerjes së kryegjësë dhe të interesit; ose vlerësohet se mungon i gjithë dokumentacioni i nevojshëm për përrcaktimin e gjendjes financiare; ose kredimarrësi është në paaftësi paguese/ka falimentuar, është përrfshirë në proces likuidimi; ose kredimarrësi ka vdekur dhe askush nuk mund të paguajë kredinë; ose banka ka depozituar te përrmbaruesi gjyqësor kërkesën për fillimin e procesit të ekzekutimit të detyrueshëm të kolateralit, në rast se kredia është e siguruar me kolateral; ose gjykata ka lëshuar urdhrin ekzekutimit, në rast se kredia nuk është e siguruar me kolateral.

Përrjashtim nga kushti i fundit i kësaj pike bëjnë ato kredi, të cilat u janë nënshtruar procesit të ristrukturimit dhe plotësojnë kushtet e nenit 13, paragrafit 2, shkronjat “a” dhe “b” të kësaj rregulloreje.”.

d) Përrmbajtja e nenit 17, ndryshon si më poshtë vijon:

- i) paragrafi 2 rinumërohet dhe bëhet paragrafi 3;
- ii) pas paragrafit 1 shtohet paragrafi 2 dhe 3 me përrmbajtjen si vijon:

“2. Në çdo rast banka fshin kreditë, jo më vonë se tri vite pas klasifikimit të tyre në klasën “të humbura”. Gjatë kësaj periudhe, banka merr masat e nevojshme për plotësimin e kushteve të përrcaktuara në legjislacionin tatimor për fshirjen e kredive.

3. Përrjashtim nga kërkesa e paragrafit 2 të këtij neni bëjnë:

a) kreditë, për të cilat në vendimmarrjen e vetë bankës dhe vetëm pas miratimit të Bankës së Shqipërisë, argumentohet se mbështetur në analizën gjendjes financiare të kredimarrësit dhe në cilësinë e kolateralit, vërrtëtohet mundësia efektive e shlyerjes/ripagimit të saj; dhe

b) kreditë në proces ristrukturimi, për të cilat në çdo rast, përrjashtimi nga kërkesat e këtij neni, nuk mund të tejkalojë një periudhë 6-mujore që nga dita që kredia ka plotësuar kushtet për t’u fshirë.”.

2. Ngarkohet Departamenti i Mbikëqyrjes të Bankës së Shqipërisë për ndjekjen e zbatimit të këtij vendimi.

3. Ngarkohet Kabineti i Guvernatorit për publikimin e këtij vendimi në Fletoren Zyrtare të Republikës së Shqipërisë dhe në Buletinin Zyrtar të Bankës së Shqipërisë.

Ky vendim hyn në fuqi në datën 1 janar 2015.

KRYETARI
Ardian Fullani

Abonimet vjetore për Fletoren Zyrtare mund të bëhen pranë Postës Shqiptare me çmimin 16 000 lekë ose pranë Qendrës së Botimeve Zyrtare me çmimin 14 000 lekë (ky çmim nuk përfshin shpërndarjen në adresë)

	Formati: 61x86/8
--	------------------

Shtypshkronja e Qendrës së Botimeve Zyrtare
Tiranë, 2014

Çmimi 28 lekë

Adresa: bulevardi "Gjergj Fishta", pas ish-ekspozitës "Shqipëria Sot",
Tel: 04 24 27 005, 04 24 27 006